

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **V. V.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. V. F., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **1/ Mgr. J. M.**, bývajúcej v B., **2/ K. H.**, bývajúcej v B., **3/ V. V.**, bývajúcemu v B., **4/ P. J.**, bývajúcemu v B., **o uloženie povinnosti zakúpiť automobil a zaplatiť finančnú náhradu za používanie motorového vozidla**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 159/1995, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 19. augusta 2011 sp. zn. 9 Co 127/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným 1/ až 4/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 22. apríla 2010 č.k. 9 C 159/1995-296 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil (pôvodne) právnenému predchodcovi žalovaných 1/ až 3/ povinnosť zakúpiť žalobkyni ako náhradu za automobil Olteit Club 11R akýkoľvek automobil o obsahu valcov od 600 cm³ do 1200 cm³ s najazdenými maximálne 30 000 km a uloženia povinnosti zaplatiť finančnú náhradu za používanie motorového vozidla od 29. augusta 1993 do rozhodnutia súdu. Náhradu trov konania súd žalovaným nepriznal. Zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že nároky uplatňované žalobkyňou nie sú dôvodné a nemajú oporu v zákone. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.; procesne úspešným žalovaným náhradu trov konania nepriznal, pretože si právo na ich náhradu neuplatnili.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 19. augusta 2011 sp.zn. 9 Co 127/2011 odvolanie žalobkyne odmietol. Odmietnutie odvolania odôvodnil tým, že bolo podané oneskorene 11. marca 2011, t.j. po márnom uplynutí 15 dňovej lehoty na podanie odvolania, ktorá začala plynúť deň nasledujúci po doručení rozsudku právnemu zástupcovi žalobkyne (dňa 15. júna 2010) a uplynula 29. júna 2010.

Uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním z dôvodu, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Namietala, že odvolací súd nerozhodol o jej včas podanom odvolaní, keďže písomné podanie z 23. apríla 2010, označené ako „Dodatok k pojednávaniu zo dňa 22. apríla 2010 k sporu 9 C 159/1995“, toto podanie neposúdil správne podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.) ako odvolanie. Uvedené podanie doručila súdu pred doručením prvostupňového rozhodnutia 28. apríla 2010. Odvolací súd nesprávne rozhodoval o podaní označenom ako odvolanie z 11. marca 2011, ktoré ako oneskorene podané odmietol a nie o podaní z 23. apríla 2010, z obsahu ktorého vyplýva, že je odvolaním proti rozsudku súdu prvého stupňa. Z uvedených dôvodov žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/ až 4/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým

sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla žalobkyňa dovolaním, nemá znaky žiadneho z uznesení uvedených v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., preto prípustnosť dovolania žalobkyne z vyššie uvedených ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolateľka vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Z obsahu dovolania žalobkyne je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že odvolací súd nerozhodol o jej podaní z 23. apríla 2010, ktoré podľa jeho obsahu je odvolaním proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré bolo podané v zákonnej lehote a nesprávne odmietol jej odvolanie z 11. marca 2011 proti rozsudku súdu prvého stupňa ako oneskorene podané, čím jej odňal možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. nie je daná už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté v tomto ustanovení uvedenou vadou. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné len vtedy, ak napadnuté rozhodnutie touto vadou skutočne trpí, t.j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí odvolacieho súdu.

So zreteľom na individuálne okolnosti posudzovanej veci bolo potrebné najskôr vyriešiť otázku, či podanie dovolateľky z 23. apríla 2010 [č.l. 278 spisu (doručené Okresnému súdu Bratislava I dňa 28. apríla 2010)] podľa obsahu spĺňa náležitosti odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa z 22. apríla 2010.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní podania žalobkyne založeného na č.l. 278 spisu vychádzal predovšetkým z § 41 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. V tomto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku ide o dôležité interpretačné pravidlo, ktorého zmyslom je posúdiť podanie tak, aby jeho výklad zodpovedal skutočnej vôli konajúcej osoby v čase urobenia tohto úkonu. Pri posudzovaní procesného úkonu účastníka konania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému úkonu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu úkonu, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v úkone použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu úkonu účastníka. Ak nastane situácia, pri ktorej je potrebné skúmať otázku, či existuje rozpor medzi prejavom účastníka urobeným v úkone a jeho vôľou, je potrebné akcentovať objektívne hľadisko. Aplikujúc toto hľadisko treba mať pri posudzovaní procesného úkonu účastníka podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.) na zreteli to, ako v ňom bola navonok (objektívne) prejavovaná vôľa konajúceho, nie to, či je subjektívne (zo subjektívneho aspektu účastníka) zhoda medzi navonok urobeným procesným úkonom a vnútornou vôľou toho, kto úkon urobil. Ani podstatný omyl účastníka medzi tým, čo procesným úkonom prejavil, a tým, čo ním prejaviti' chcel, nemá na účinnosť už urobeného procesného úkonu žiadny vplyv.

Pri posudzovaní procesného úkonu žalobkyne nachádzajúceho sa na č.l. 278 spisu najvyšší súd vychádzal z objektívneho hľadiska. Vzal na zreteľ, ako bol navonok (v písomnej podobe) prejavovaný. Z dôvodov uvedených vyššie nemohol prihliadnuť na neskôr žalobkyňou tvrdený nesúlad medzi jej navonok urobeným procesným úkonom a vnútornou (žalobkyňou subjektívne tvrdenou) vôľou. Ani v prípade, že došlo k podstatnému omylu žalobkyne medzi tým, čo predmetným procesným úkonom prejavila, a tým, čo ním naozaj prejaviť chcela, nemôže mať jej omyl žiadny vplyv na účinnosť tohto procesného úkonu.

Pokiaľ dovolateľka tvrdila, že jej podanie zo dňa 23. apríla 2010 označené ako „Dodatok k pojednávaniu zo dňa 22. apríla 2010 k sporu 9C 159/1995.“ (č.l. 278 a nasl. spisu) spolu s podaním z 22. apríla 2010 označeným „Doriešiť na pojednávaní s dedičmi a svedkami“ (č.l. 274 spisu) je podľa jeho obsahu odvolaním proti rozsudku súdu prvého stupňa, tak by toto nesprávne označené podanie muselo obsahovať také vyjadrenia, z ktorých pri objektívnom posudzovaní ich významu by nepochybne vyplývala vôľa dovolateľky domáhať sa preskúmania vecnej správnosti konkrétneho rozhodnutia odvolacím súdom. Takéto vyjadrenia ale podanie dovolateľky neobsahuje, z ktorého dôvodu nemožno toto podanie žalobkyne považovať podľa jeho obsahu za odvolanie, s ktorým by sa spájali procesné účinky včas podaného odvolania v zmysle § 206 O.s.p. Toto podanie nemožno považovať ani za reakciu žalobkyne na rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý jej žalobu zamietol, nakoľko jeho súčasťou sú viaceré listiny nesúvisiace s predmetom konania, týkajúce sa vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva a družstevného bytu spolu s jej korešpondenciou s bytovým družstvom, ako aj súvisiace s dedičským konaním po zomrelom manželovi žalobkyne (predchodca žalovaných).

Predmetnému podaniu dovolateľky z 23. apríla 2010, o ktorom tvrdí, že je odvolaním proti prvostupňovému rozhodnutiu, preto nemožno pre nedostatok jeho obsahových náležitostí (vymedzenie rozhodujúcich skutočností a nekonkrétne vymedzenie žalobných nárokov) priznať procesné účinky a ak odvolací súd o tomto neurčitom procesnom návrhu žalobkyne nerozhodol ako o jej odvolaní, neodňal žalobkyni možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolateľka v dovolaní ďalej tvrdí, že k odňatiu jej možnosti konať pred súdom došlo aj tým, že odvolací súd nesprávne odmietol jej odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa z 11. marca 2011 (č.l. 304 a nasl. spisu) ako oneskorene podané.

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1 veta prvá O.s.p.). Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty (§ 57 ods. 1 O.s.p.). Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca; ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.). Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade bol prvostupňový rozsudok doručený do vlastných rúk zástupcu žalobkyne 14. júna 2010 (pondelok). Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania mu začala plynúť dňom 15. júna 2010 a uplynula 29. júna 2010 (utorok). Žalobkyňa podala odvolanie na poštovú prepravu 11. marca 2011 (piatok), teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

Odvolaací súd po zistení, že odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 22. apríla 2010 č.k. 9 C 159/1995-269 bolo podané po uplynutí odvolacej lehoty uvedenej v § 204 ods. 1 O.s.p., správne odvolanie ako oneskorene podané odmietol (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že odmietnutím odvolania v procesnej situácii, v ktorej boli pre to dané zákonné predpoklady v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., nebola žalobkyni odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Z vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné ani podľa § 239 a § 237 O.s.p., preto dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní nebola dovolateľka procesne úspešná a právo na náhradu trov tohto konania vzniklo procesne úspešným žalovaným (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovaným náhradu trov

dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. novembra 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková